

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 02.08.2012
Vår ref.: 12-665 BKA/HH
Deres ref.: 12/1551 GK

Høringsuttalelse - forslag til endringer i regnskapsregler for banker og finansieringsforetak - tilpasning til IFRS for unoterte banker m.m.

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) viser til Finansdepartementets brev av 22.06.12 hvor det var vedlagt et høringsnotat fra Finanstilsynet av 28.03.12 med forslag om begrenset tilpasning av regnskapsreglene for unoterte banker og finansieringsforetak til IFRS.

Hovedsynspunkter

FNO mener at tilpasningen av regnskapsreglene for unoterte banker og finansieringsforetak til IFRS bør utsettes til nye regler for regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter fra IASB blir pliktig å anvende i EU/EØS-området. Vi viser til at mindre banker har begrensede ressurser og at det derfor er uheldig dersom de må foreta tilpasninger til deler av IAS 39 med virkning fra 2014 og så etter noe tid innføre IFRS 9. FNO vil også peke på at mange unoterte banker har liten kjennskap til IFRS og følgelig trenger god tid til å sette seg inn i regelendringene.

Tilpasning til IFRS for unoterte banker

I høringsnotatet foreslås en tilpasning til reglene for innregning og måling i IFRS på områder som er sentrale for banker og finansieringsforetak (finansielle instrumenter, garantiforpliktelser og pensjonsforpliktelser). På mindre sentrale områder antar Finanstilsynet at en fortsatt anvendelse av nasjonale regler (regnskapslovens ordinære regler) fremfor IFRS, normalt ikke vil påvirke institusjonenes regnskaper i betydelig grad. Det foreslås derfor en adgang til å velge regnskapsloven kapittel 4 og 5 fremfor IFRS på mindre sentrale områder. Målet med endringene er å oppnå bedre sammenlignbarhet mellom unoterte og noterte institusjoner. Regelendringene foreslås gjort gjeldende med virkning for regnskapsår påbegynt 01.01.14 eller senere.

Ikrafttredelse

Finanstilsynet redegjør i høringsnotatet for IASBs arbeid med å utarbeide nye regler for regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter, det vil si IFRS 9, som skal erstatte gjeldende regler i IAS 39. Det fremgår at arbeidet med IFRS 9 er tidkrevende og utfordrende og at det fortsatt er mye som gjenstår før den endelige standarden foreligger.

Som følge av at det om noen år vil bli innført nye regler for regnskapsføring av finansielle instrumenter, foreslår Finanstilsynet enkelte avvik fra kravene i IAS 39 for de unoterte bankene. Gjeldende nasjonale regler for regnskapsmessig behandling av utlån er i hovedsak sammenfallende med reglene i IAS 39 for måling til amortisert kost. I påvente av nye tapsregler foreslås det en adgang til fortsatt å kunne benytte utlånsforskriften i stedet for IAS 39. IASB vurderer endringer (lettelser) i kravene til dokumentasjon av sikringsbokføring og i kravene til sikringseffektivitet. På denne bakgrunn foreslås det at verdisikring etter IAS 39 kan gjennomføres selv om ikke kravene til sikringsdokumentasjon og sikringseffektivitet i IAS 39 er oppfylt. Det forutsettes da at kravene til sikringsdokumentasjon og sikringseffektivitet i norsk regnskapsstandard nr. 18 om finansielle instrumenter og forpliktelser er oppfylt.

Vi vil også nevne at det ikke foreslås plikt til å anvende IAS 17 om leieavtaler på grunn av at det pågår et arbeid med å revidere gjeldende regler.

Slike lettelser i tilpasningen til IFRS som Finanstilsynet foreslår er viktige dersom regelendringene gjøres gjeldende med virkning fra 2014. Etter vår oppfatning bør imidlertid overgangen til nye regler utsettes til nytt regelverk for regnskapsføring av finansielle instrumenter fra IASB blir pliktig å anvende i EU/EØS-området. Vi viser til at mindre banker har begrensede ressurser og at det derfor er uheldig dersom de må foreta tilpasninger til deler av IAS 39 med virkning fra 2014 og så etter noe tid innføre IFRS 9. FNO vil også peke på at mange unoterte banker har liten kjennskap til IFRS og følgelig har behov for å bygge opp kompetanse på dette området før nytt regelverk trer i kraft. Vi har forståelse for at Finanstilsynet ønsker bedre sammenlignbarhet mellom unoterte og noterte institusjoner. Det bør imidlertid være mulig å håndtere ulikt regelverk i enda noen år.

Oppstillingsplaner

Reglene for oppstilling av resultatregnskap og balansen foreslås tilpasset IFRS, men likevel slik at gjeldende grad av standardisering opprettholdes. Finanstilsynet antar at fortsatt krav til standardiserte oppstillingsplaner bidrar til bedre sammenlignbarhet og innebærer en lettelse for de mindre institusjonene. FNO er enig i denne vurderingen.

Finanstilsynet foreslår å endre rekkefølgen i oppstillingen av resultatregnskapet slik at sentrale resultatposter knyttet til utlånsvirksomhet presenteres samlet. Det innebærer at tap på utlån presenteres i tilknytning til renteinntekter og rentekostnader med netto renteinntekter etter tap som delsum i resultatregnskapet. Bakgrunnen for forslaget er at institusjonen ved prisingen av utlånet/fastsettelsen av renten vil ta hensyn til forventet tap, og at linjen for tap på utlån derfor bør presenteres i nær tilknytning til renteinntekter. Finanstilsynet er kjent med at det er ulik praksis blant europeiske banker. Det foreslås at institusjonene fortsatt kan velge å føre tap på utlån og rentebærende verdipapirer svarende til nåværende plassering, det vil si etter posten for andre driftskostnader.

FNO vurderer forslaget om å endre plasseringen av tap på utlån og rentebærende verdipapirer i resultatoppstillingen for unoterte banker som uhensiktsmessig. Vi er ikke kjent med at noen norske IFRS banker fører tap på utlån i tilknytning til renteinntekter og rentekostnader og det er lite sannsynlig at de noterte bankene vil endre gjeldende praksis. Dette forslaget vil derfor neppe bidra til bedre sammenlignbarhet mellom unoterte og noterte institusjoner.

Noteopplysninger

Finanstilsynet foreslår å erstatte gjeldende krav til noteopplysninger om finansielle instrumenter med krav fra IFRS 7 og IFRS 13. For å lette tilgjengeligheten er kravene i standardene i stor grad innarbeidet i forslaget til forskrift ved egne bestemmelser, i stedet for rene henvisninger. FNO vurderer dette som en hensiktsmessig tilnærming. Enkelte krav i standardene er modifisert eller utelatt i forslaget. Vi mener at ytterligere forenklinger i kravene til noteopplysninger bør vurderes.

Det følger av § 7-1 (1) i forslaget til forskrift at noteopplysninger kan utelates når de ikke er av betydning for å bedømme institusjonens eller konsernets stilling og resultat. FNO vurderer det som positivt at det fastslås i forskriften at det kan legges til grunn et vesentlighetsprinsipp. Det vil imidlertid i mange tilfeller være vanskelig å trekke grenser for når opplysninger ikke er av betydning for å bedømme institusjonens eller konsernets stilling og resultat. Dette betyr at også mindre banker må bruke ressurser på de fleste notekravene. Vi viser her spesielt til § 7-19 i forslaget til forskrift om finansiell risiko knyttet til finansielle instrumenter. Denne bestemmelsen fremstår som en litt annerledes versjon av ICAAP og pilar 3. Det kan med fordel være en bedre samordning mellom de ulike rapporteringene på dette området. Pilar 3 skal jo offentliggjøres samtidig med årsregnskapet og bygge på blant annet ICAAP. FNO vil foreslå at krav til sensitivitetsanalyser, krav til kvantifisering av risikomålinger og andre kompliserte krav i § 7-19 utelates fra forskriften for banker med forvaltningskapital under for eksempel 20 milliarder kroner under forutsetning av at banken kan bekrefte at avgitt pilar 3-rapport er tilstrekkelig dekkende for de aktuelle risikoene og at resultatet og balansen for øvrig gir et rettviseende bilde.

Endringer i noteopplysningskrav og tekniske endringer

Finanstilsynet ser behov for å foreslå enkelte mindre endringer i forskriftsbestemmelser som gjelder for alle institusjoner underlagt årsregnskapsforskriften for banker og finansieringsforetak. Endringene foreslås gjort gjeldende med virkning for regnskapsår påbegynt 01.01.12 eller senere.

Forslag av materiell karakter omfatter endringer i nåværende § 8-10 fjerde ledd og § 8-21. Etter nåværende § 8-10 fjerde ledd skal investeringer i andre selskaper spesifiseres i note. Finanstilsynet foreslår at investeringer i norske selskaper skal oppgis med organisasjonsnummer for å sikre en entydig angivelse av selskapene. Nåværende § 8-21 om kapitaldekning er endret for å være i overensstemmelse med gjeldende kapitaldekningsregler. Finanstilsynet foreslår i tillegg enkelte tekniske endringer i forskriften.

FNO har ingen merknader til ovennevnte forslag.

Med vennlig hilsen
Finansnæringens Fellesorganisasjon

Erik Johansen
seksjonsdirektør

Herborg Horvei
fagsjef